

Halina Wróbel, Marek Florek

Zalesie, st. 5, gm. Jeżowe, woj.
tarnobrzeskie, AZP 95-77/4

Informator Archeologiczny : badania 25, 39-40

1991

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wierzbowa, st. 1
gm. Wartkowice, woj. sieradz-
kie

Uniwersytet Łódzki Katedra Archeolo-
gii

Badania prowadził mgr Jacek Błaszczyk. Finansowane przez Uniwer-
sytet Łódzki. Trzeci sezon badań. Osada kultury trzcinieckiej
z II okresu epoki brązu, cmentarzysko kultury pomorskiej z okresu
halsztackiego D i wczesnego okresu lateńskiego.

Stanowisko położone jest na piaszczystym wzgórzu po zachodniej stronie doliny Nidy, ok. 150 m na północ od szosy Ozorków-Uniejów, przy drodze wiodącej z Drwalewa do Wierzbowej. Prace wykopaliskowe prowadzone w 1991 r. ze względu na skromne środki objęły niewielki obszar o powierzchni 175 m². Odkryto 5 grobów kultury pomorskiej (nr 18–22) oraz 2 jamy kultury trzcinieckiej (nr 4, 5).

Jamy kultury trzcinieckiej miały owalne kształty o śr. do 150 cm. Ich wypełnisko stanowiła ziemia o jasnoszarej barwie. Głębokość obu jam dochodziła do 180 cm od powierzchni gruntu. Znajdowano w nich ułamki ceramiki i drobne fragm. kości. Niewątpliwie na uwagę zasługuje duży fragm. naczynia z ornamentem guzowym znaleziony w jamie nr 4. Naczynie to miało wysoką, prawie cylindryczną szyjkę oraz baniasty brzusek zdobiony wypychanymi od wewnątrz guzami, obwiedziony szerokimi żłobkami.

Groby kultury pomorskiej reprezentują cztery typy: popielnicowy bez obwarowania kamiennego (grób nr 18), kloszowy (nr 19, 22), jamowy (nr 20), skrzynkowy (nr 21). Groby znajdowały się na gł. ok. 30 cm od powierzchni gruntu. Z wyjątkiem grobu nr 18 i 21 były poważnie uszkodzone przez orkę. Niewątpliwie najciekawiej prezentował się grób skrzynkowy (nr 21). Skrzynia kamienna zbudowana była z dużych płyt, po bokach obstawionych mniejszymi kamieniami. Bruk nakrywający skrzynię zachował się jedynie w fragmen-
tach. Dno grobu wyłożone było również płytami. Wewnątrz skrzyni znaleziono 2 pochówki — jeden popielnicowy oraz jeden bezpopielnicowy. Popielnica ustawiona była w narożniku północno-wschodnim skrzyni. Naczynie to było nakryte misą i zawierało dość dużą ilość przepalonych kości. Na dnie skrzyni znajdowała się warstwa orsztynu o gr. do 20 cm, z którym była wymieszana duża ilość przepalonych kości. W warstwie tej dość licznie występowały fragm. ozdób. Do ciekawszych znalezisk związanych z tym grobem należą fragm. kamienia zdobionego ornamentem rytym w postaci przecinających się płytkich rowków.

Badania będą kontynuowane.

Zagaje Stradowskie, „Mogila Stradowska”, woj. kieleckie patrz neolit

Zalesie, st. 5
gm. Jeżowe, woj. tarnobrzez-
kie
AZP 95–77/4

Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodow-
skiej w Lublinie
Państwowa Służba Ochrony Zabytków
Oddział Wojewódzki w Tarnobrzegu

Badania prowadziła mgr Halina Wróbel (Katedra Archeologii UMCS w Lublinie) przy współudziale mgr. Marka Florka (PSOZ O/Tarnobrzeg). Finansowane przez Katedrę Archeologii Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie i Urząd Wojewódzki w Tarnobrzegu. Pierwszy sezon badań. Osada kultury trzcinieckiej.

Stanowisko zostało odkryte przez K. Moskwę w 1982 r. i zweryfikowane w trakcie AZP w 1985 r. Położone jest na północny wschód od wsi, na eksponowanym piaszczystym cyplu, otoczonym przez płytką, zabagnioną dolinkę. Badaniami sondażowymi objęto południo-
wo-wschodnią, zniszczoną przez eksploatację piasku część stanowiska. Wyeksplorowano 19 obiektów bądź ich fragm. z wybierzyska oraz wykopu o wymiarach 6 x 6 m. Były to jamy

regularne w planie i profilu, będące pozostałością budynków gospodarczych (3), niewielkie, dość głębokie, nieckowate w profilu jamki (2), płytkie i małych rozmiarów jamy ze śladami rozmytych węgla drzewnych oraz dołki postłupowe w niejasnym układzie (pozostałe).

Materiał reprezentuje jednorodna ceramika kultury trzcinieckiej, która wystąpiła zarówno na powierzchni, zwłaszcza w zniszczonej części stanowiska, jak i w obiektach (szczególnie w jamie nr 4). Oprócz ceramiki znaleziono wyroby krzemienne, głównie z surowca świeciechowskiego, m.in. fragm. 2 siekier oraz siekierkę kamienną.

Badania będą kontynuowane.

Zgłowiączka, st. 3, gm. Lubraniec, woj. wrocławskie patrz wczesne średniowiecze
 Żukowice, st. 34, gm. loco, woj. legnickie patrz neolit

ŚRODKOWA I PÓŻNA EPOKA BRĄZU

Bachórz, st. 16
 gm. Dynów, woj. przemyskie
 AZP 107-79/16

Uniwersytet Jagielloński Instytut Archeologii w Krakowie

Badania prowadził M. Parczewski. Osada wielokulturowa (epoka brązu, okres halsztacki, okres lateński, okres wpływów rzymskich i wczesne średniowiecze).

*Literatura: *Materiały i sprawozdania...*, s. 205-215.

Będzin „Góra Zamkowa”, st. 2, gm. loco, woj. katowickie patrz wczesne średniowiecze
 Biechów, st. 6, gm. Głogów, woj. legnickie patrz neolit
 Bobin, st. 5, gm. Proszowice, woj. krakowskie patrz młodszy okres przedrzymski — okres wpływów rzymskich

Brzezie, st. 29
 gm. Pleszew, woj. kaliskie
 AZP 64-36/—

Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej w Kaliszu

Pracami kierował mgr Edward Pudelko. Siódmy sezon badań. Cmentarzysko kultury lużyckiej IV okres epoki brązu — okres halsztacki, cmentarzysko kultury przeworskiej B₁-C₂.

Prace przeprowadzono na powierzchni 2,73 ara. Wykopy wytyczono w obrębie drogi osiedlowej i na terenie działek budowlanych, gdzie śledzono zasięgi cmentarzyska kultury przeworskiej, a także na terenie lasu. Tutaj usiłowano uchwycić wschodni zasięg występowania cmentarzyska ludności kultury lużyckiej. Pomimo przedłużenia wykopów o 15 m, granicy tej nie osiągnięto. Wyeksplorowano 40 pochówków, co daje w sumie 283 przebadane do chwili obecnej. Z materiałów starszej fazy cmentarzyska na uwagę zasługuje para bransolet brązowych z cienkiej blachy, zdobionych grupami pionowych kresek, pokrytych szlachetną patyną. Bransoleta żelazna, brązowy naszyjnik, fragm. szpili i koraliki szklane (12) stanowiły zawartość wielonaczyniowego popielnicowego pochówku (grób 252). Kołbę z różnobarwnych paciorków, złożoną z 54 sztuk i fragm. odkopano w podobnym grobie 251. Cmentarzysko ludności kultury przeworskiej reprezentowało 7 pochówków z wyko-